

Notitie : Quickscan flora en fauna 'Lingsforterweg 54' te Arcen

Datum : 20 maart 2018
Opdrachtgever : Dhr. G. Janssen
Projectnummer : 211x09710
Opsteller : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. Initiatiefnemer is voornemens om één vrijstaande, levensloopbestendige woning te realiseren tussen Lingsforterweg 54 en 56 in Arcen. In het vigerende bestemmingsplan 'Lingsfort' is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen, waarmee de voorgenomen ontwikkeling mogelijk gemaakt kan worden. Om de ontwikkeling van de nieuwbouw te realiseren, dient de geldende bestemming ter plaatse gewijzigd te worden. Ten behoeve hiervan is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016, de Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg en de Omgevingsverordening Limburg 2014.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 20 maart 2018 tussen 9.00 uur en 10.00 uur door een ecoloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betroffen circa 2°C, weinig wind en half

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie

bewolkt. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden.

Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

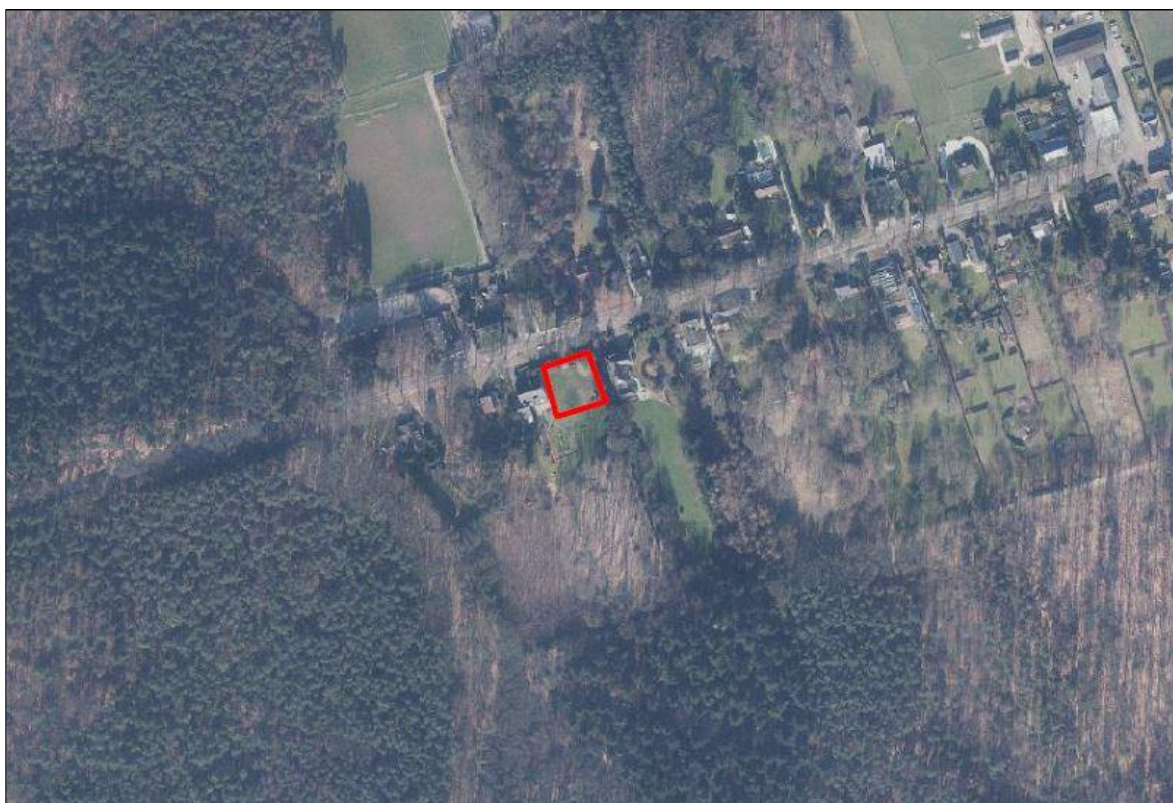
Planbeschrijving

Het plangebied (grootte circa 5.259 m²) is gelegen tussen de huisnummers 54 en 56 aan het bebouwingslint aan de Lingsforterweg. Op dit moment is het perceel onbebouwd en in gebruik als tuin met gras, bomen en struiken. Het perceel is eenvoudig bereikbaar vanaf de Lingsforterweg. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. Het perceel is kadastraal bekend als gemeente Arcen, sectie B, nr. 4567, zie figuur 3. De figuren 4 t/m 15 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Figuur 1. Topografische kaart met globale aanduiding plangebied (rood omcirkeld).

voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Figuur 4. Straatzijde van het plangebied

Figuur 5. Toekomstige inrit vanaf stratzijde

Figuur 6. Toekomstige inrit vanaf plangebied

Figuur 7. Tuinstrook tussen het plangebied en openbare weg

Figuur 8. Het kadastrale perceel uit noordwestelijke hoek

Figuur 9. Het geogde bouwkvvel (gazon)

Figuur 10. De huidige woning naast het bouwkegel

Figuur 11. De bosrand binnen het kadastrale perceel

Figuur 12. Het gazon gezien vanaf de bosrand

Figuur 13. Pad door het bos binnen het perceel

Figuur 14. Bosdeel van het kadastrale perceel

Figuur 15. Zuidelijke grens van het kadastrale perceel

Initiatiefnemer is voornemens om één vrijstaande, levensloopbestendige woning te realiseren ter plaatse van het noordelijke deel van het gazon in lijn met de bestaande woning. Ten behoeve van de beoogde woning hoeven er geen bomen te worden gekapt. De toekomstige inrit is vrij van bomen.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

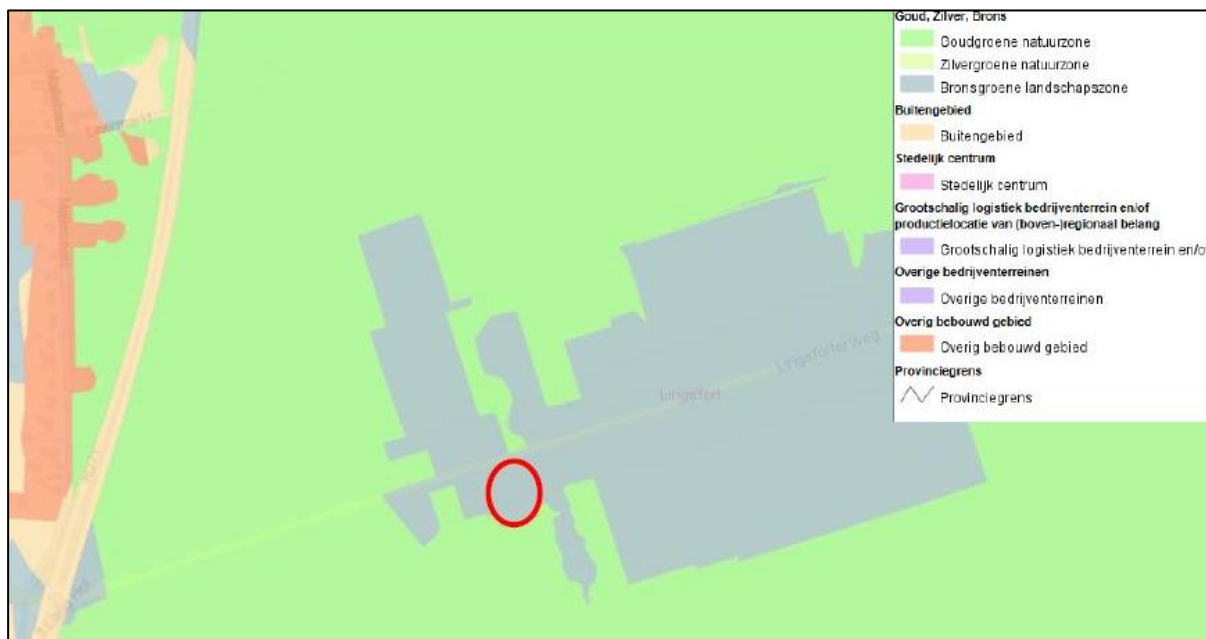
Het plangebied is gelegen op 185 meter afstand van het Natura 2000-gebied Maasduinen. Gezien de reeds aanwezige bebouwing in het woonlint aan de Lingsforterweg en hier één nieuwe woning wordt toegevoegd is een negatief effect op een Natura 2000-gebied door externe factoren redelijkerwijs uitgesloten.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. De provinciale groenstructuur, bestaande uit beschermingszones van verschillende typen (Goudgroene natuurzone, Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone), is ruimtelijk vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014 (POL2014) welke is vastgesteld op 12 december 2014.

- De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationale Natuurnetwerk. Binnen de goudgroene zone streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur, en de ontwikkeling van nieuwe natuur. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.
- Binnen de zilvergroene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal. De zilvergroene natuurzone maakt echter geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk, maar ondersteunt wel de functionaliteit en effectiviteit van de goudgroene natuurzone.
- De bronsgroene landschapszone, omvat de landschappelijk waardevolle beekdalen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met de daarin aanwezige (extensievere) landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen, waterlopen en dergelijke. Het beleid binnen de bronsgroene landschapszone is erop gericht om de landschappelijke kernkwaliteiten te behouden, te beheren, te ontwikkelen en te beleven. Binnen deze zone komen op bestemmingsplanniveau andere bestemmingen en functies voor zoals infrastructuur, woningen en toeristische voorzieningen.

Het kadastrale perceel is gelegen binnen de Goudgroene natuurzone (EHS) en Bronsgroene landschapszone zoals ruimtelijk vastgelegd in het POL 2014. Gezien de Goudgroene natuurzone het achterste tweederde deel van het perceel bestrijkt, en hier geen werkzaamheden plaats zullen vinden, is effect hierop uitgesloten. Gezien de woning gebouwd zal worden op een gazon in een bestaand woonlint, en deze landschappelijk wordt ingepast, zullen de kernkwaliteiten van de bronsgroene landschapszone niet worden aangetast.

Figuur 16. Uitsnede POL-kaart Integrale zonering Limburg met aanduiding ligging plangebied (rood omcirkeld)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien ten behoeve van de beoogde woning geen bomen hoeven te worden gekapt is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde. Daarbij betreffen de bomen ter plaatse van de tuinstrook tussen het plangebied en de openbare weg geen onderdeel van een houtopstand of bomenrij zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming in Limburg ziet er hierdoor iets anders uit dan in andere provincies. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)

In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de eerste categorie (art. 3.10 WNB) met een lichte toets verleend. Voor de tweede en derde categorie geldt een zware toetsing. De meeste nationaal beschermde soorten zijn in Limburg vrijgesteld. Voor alle planten en dieren, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

In de 'Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortbescherming onder de wet Natuurbescherming in Limburg' van de provincie Limburg (6 december 2017) is een aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten gepubliceerd. Hier wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogel-nesten die beschermd zijn binnen de provincie Limburg. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-3 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 4-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld. Daarnaast zijn binnen de provincie Limburg specifieke vrijstellingen voor enkele soorten. Zo genieten eekhoorn, steenmarter, hazelworm en levendbarende hagedis van een vrijstelling in bepaalde periodes van het jaar.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen rondom het beoogde bouwkegel geen nesten aangetroffen die in potentie van een vogelsoort kunnen zijn waarvan de vaste rust- en verblijfplaats jaarrond is beschermd. Wel dient bij het eventueel verwijderen van beplanting in het kader van onderhoud en tuinieractiviteiten rekening te worden gehouden met het broedseizoen, zodat overtreding op vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest, zoals merel, roodborst, heggenmus, winterkoning en houtduif, redelijkerwijs wordt voorkomen.

In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel omtrent de aanwezigheid van een verlaat broedgeval kan een controle zekerheid bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname (zowel direct als indirect) van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Zoogdieren

Verblijfplaatsen van vleermuizen en grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten, gezien de bouwlocatie uit gazon bestaat, er voldoende afstand blijft tot de bestaande woning en er geen bomen met potentie tot verblijfsmogelijkheden worden gekapt. Met betrekking tot foerageermogelijkheden van vleermuizen dient verlichting gericht op de opgaande beplanting te worden vermeden, omdat verlichting een verstoringseffect kan hebben op het foerageergedrag van vleermuizen. Enkele lichtbronnen rond de woning in het kader van veiligheid zullen gezien het hoge aanbod aan foerageermogelijkheden in de tuin het omgeven geen essentiële verstoring veroorzaken.

Tijdens het veldbezoek zijn ook geen eekhoornnesten of sporen van de das aangetroffen binnen het plangebied. Daarbij is het terrein, met uitzondering van de oprit aan wegzijde, geheel omheind met een (fijnmazig) hekwerk. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn wel sporen van konijn aangetroffen binnen het plangebied. Ter plaatse van de inrit en bouwlocatie zijn echter geen konijnenholen aanwezig. Daarbij geldt een (tuin)soort als konijn, egel en mol een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel)

aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

Binnen het plangebied is geen voortplantingswater voor amfibieën aanwezig. Het gazon biedt tevens schuilgelegenheid. Amfibieën in landfase zullen zich, indien aanwezig, voornamelijk ophouden in het bosgebied op het achter terrein van het kadastrale perceel wat in de huidige staat behouden blijft. Ditzelfde geldt voor de hazelworm, die door de eigenaar weleens wordt aangetroffen ter plaatse van de composthoop in het tuindeel wat bij de huidige woning blijft. Naast dat er voor de hazelworm geen essentieel leefgebied verdwijnt en/of sprake is van een potentiële aantasting van een lokale populatie, geldt hiervoor een periodieke vrijstelling binnen de provincie Limburg en wordt geadviseerd het eventueel (toekomstig) verwijderen van beplanting, dikke bladerlagen en dergelijke zorgvuldig uit te voeren in de periode juli – september. Door deze periode aan te houden zal tevens ruim worden voldaan aan de zorgplicht ten aanzien van amfibieën. Ook voor deze soortgroep geldt, voor zowel algemene als minder algemene soorten, dat er geen sprake is van essentieel leefgebied.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied kunnen vissen in dit geval geheel buiten beschouwing worden gelaten.

Overig soorten

Beschermde soorten ongewervelden en vaatplanten zijn hier gezien de lokale condities ter plaatse van de bouwkaai (onderhouden tuin) redelijkerwijs uitgesloten. Binnen het plangebied is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Conclusies

Op basis van deze quickscan wordt vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde. Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd.

Voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, wel rekening te worden gehouden met het broedseizoen (ook verlate broedgevallen), het richten van verlichting in verband met vleermuizen en zorgvuldig handelen ten aanzien van soorten als egel, bruine kikker, gewone pad en hazelworm. De gunstige staat van in stand houding van geen enkele soort zal verder in het geding komen bij uitvoering van de plannen

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Regionale literatuur

- van Buggenum, H.J.M., R.P.G. Geraerds & A.J.W. Lenders (red.) 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Hermans, J.T., R.W. Akkermans, F. Mertens, J. van der Wee & H.W.G. Heijligers 2004. Werkatlas libellen in Limburg. Inventarisatiegegevens periode 1977-2003. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Huizinga, C.E., L.S.G.M. Verheggen & R.W. Akkermans 2005. Werkatlas zoogdieren in Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Roermond.
- Huizinga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen 2010. Zoogdieren van Limburg. Verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.
- Kurstjens, G., B. Peters & K. van Looy 2010. De flora van het Maasdal. Ontwikkelingen van bijzondere soorten sinds de start van natuurontwikkeling vanaf 1994. Deelrapport 7. Kurstjens ecologisch adviesbureau, Beek-Ubbergen / Bureau Drift, Berg en Dal / INBO, Brussel.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale bronnen

- Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg, Gedeputeerde Staten van Limburg, 6 december 2017
- www.polviewer.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)
- www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)